

25
години

**АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**

Отговорният бизнес – за бизнес по правилата.

Изх. № 103/16.03.2021 г.

**ДО
Г-Н ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ,
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**Г-ЖА МАРИЯНА НИКОЛОВА,
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ПО
ИКОНОМИЧЕСКАТА И ДЕМОГРАФСКАТА
ПОЛИТИКА И МИНИСТЪР НА ТУРИЗМА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА
ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО**

Относно: Становище на АИКБ по проект на План за възстановяване и устойчивост на Република България – версия от 08.02.2021 година

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДОНЧЕВ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО НИКОЛОВА,**

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) е изключително ангажирана с подготовката на Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) на Република България и следи с нестихващ интерес процеса на неговата подготовка. На 08.02.2021 г. беше публикувана негова нова версия, по която представяме на Вашето внимание

**Становище
на Асоциацията на индустриалния капитал в България по
проект на План за възстановяване и устойчивост на Република България
версия от месец февруари 2021 г.**

АИКБ вярва, че широката обществена консултация и реалното отчитане на мнението на социалните партньори и други заинтересовани страни по проекта на ПВУ е задължително условие за успешната подготовка и реализация на Плана. Тя е и необходимо условие за съгласуването на ПВУ с Европейската комисия. АИКБ представи своето становище по предишната версия на плана – с вх. № 03.04-44/26.11.2020 г., внесено официално в Националния съвет за тристранно сътрудничество (НСТС) и разисквано по време на заседание на НСТС. АИКБ активно участва и в изготвянето на становище на Икономическия

и социален съвет на Република България (ИСС)¹ по ПВУ и настоява препоръките и заключенията от него да бъдат взети предвид.

И сега, както и тогава, АИКБ споделя напълно целта на националния план: *„да способства икономическото и социално възстановяване от кризата, породена от КОВИД-19 пандемията ... чрез набор от мерки и реформи, които не просто да възстановят потенциала за растеж на икономиката, но и да го развият, като осигурят устойчивост на негативни външни въздействия“*.

АИКБ потвърждава позицията си, че заделените финансови ресурси в размер на 12,2 милиарда лева представлява безпрецедентна възможност за подкрепа на българската икономика, на бизнеса и на гражданите, за да се справят с тази тежка криза, като преодолеят последиците от нея и дори да реструктурират икономиката на България, като я направят по-конкурентоспособна и иновативна.

АИКБ отново подчертава, че високо оценява и подкрепя напълно заявеното от правителството твърдо намерение този ресурс да бъде инвестиран по прозрачен, достъпен начин, при опростени правила и процедури, при проследяемост на инвестициите и постигнатите резултати, така че да се избегнат всякакви съмнения за сиви и корупционни практики и ще бъде конструктивен и диалогичен партньор за постигането му.

АИКБ одобрява и оценява положително прагматичната структура на проекта, разбираемата му форма и идентифицираните приноси моменти². Изразява своята удовлетвореност от следните подобрения в новата версия на ПВУ:

- Добавянето на конкретни цели, със съответни количествени измерители и индикатори;
- Обвързването на инвестициите с необходимите реформи;
- Добавянето на някои допълнителни детайли по предлаганите проекти;
- Раздел, посветен на прилагането на ПВУ и неговия контрол;
- Оценка на въздействието.

В същото време АИКБ изказва своето съжаление, че редица конкретни предложения, отправени както от Асоциацията, така и от всички представителни на национално равнище организации на работодателите, от социалните партньори, както и от ИСС, не са възприети и в тази версия на ПВУ, като например:

- Предвиждане на ясен механизъм за планиране, наблюдение и контрол на изпълнението на ПВУ – с участието на социалните партньори и заинтересовани страни;
- Обхващане на всички реформи, предвидени в Националното тристранно споразумение, а не само на част от тях. Липсват напълно:
 - ✓ От бизнес среда – намаляването на броя на административните структури (всъщност ПВУ предвижда създаването на нови), мерки и инвестиции за по-слабо развити и изоставящи региони, насърчаване и подкрепа на МСП;
 - ✓ От демография, образование, пазар на труда и трудова миграция – комплекс от мерки за справяне с демографската криза, национална програма за

¹ <http://www.esc.bg/bg/activities/opinions>

² В предишното становище на АИКБ тези приноси моменти бяха посочени, както следва:

Обособяването на четири ясно разграничени стълба, с пропорционален ресурс за изпълнението на всеки от тях;

Обвързването на областите на политика във всеки от стълбовете с конкретни програми;

Планирането на конкретни проекти, в допълнение към националното финансиране и това по Споразумението за партньорство - 2021 – 2027 г.

строителство на детски ясли и градини, осигуряване на учене през целия живот и продължаващо професионално обучение;

- Обособяване на ясна таблица с предвидения ресурс по стълбове и области на инвестиции в тях;
- Предвиденото допълнително национално финансиране от държавния бюджет ли ще се осигурява?
- Липсват основни данни и приложения към ПВУ, включително връзката с Европейския семестър и таблиците с ключови етапи, цели, времеви план, финансиране и разходи;
- Липсва конкретика по отделните проекти – такива със стойност над 10 млн. лева;
- Увеличеният ресурс за подкрепа на реалната икономика, за съжаление, е предвиден като финансови инструменти, което далеч не е толкова ефективно, тъй като голяма част от ресурса се изразходва за управление и администрация.

Като припомня препоръките, коментарите и предложенията за прецизиране и преформулиране на ПВУ, направени вече в предходното становище, АИКБ предоставя допълнителни коментари и съображения по версията на Плана от месец февруари 2021 г.

1. Общи бележки.

1.1. В предишното си становище (вх. № 03.04-44/26.11.2020 г.) АИКБ, отчитайки безпрецедентна възможност за подобряване на социално - икономическата среда в страната, както и дългосрочния характер на изпълнението на плана, заяви позицията, че трябва да се обърне съществено внимание на въпроса за управлението на инвестициите, в съответствие с принципите на партньорство при инвестирането на средствата от ЕСИФ. **АИКБ предложи наблюдението да се извършва или в рамките на Комитета за наблюдение на Споразумението за партньорство, или да се създаде по аналогия Комитет за наблюдение на изпълнението на Плана.** Съображенията са, че това би позволило участието на социалните партньори по прозрачен начин във вземането на решения по детайлизирането на процедурите за изпълнение и мониторинг на интервенциите по области на политика.

Тъй като предложеният подход не е възприет в новата версия на Плана от месец февруари 2021 г., АИКБ подновява настояването си за възприемането му – в съответствие с препоръките на Европейския икономически и социален комитет и на Европейската комисия.

Липсват и данни за допълняемостта и синергията с другите стратегически планове и програми – които задължително трябва да бъдат добавени.

1.2. От гледна точка на АИКБ демографската криза е най-сериозното предизвикателство, пред което България е изправена. И в предишното си становище АИКБ подчерта, че тя се утежнява допълнително от негативните ефекти, предизвикани от COVID-19 пандемията, което изисква с още по-голяма острота и неотложност планирането на политики и мерки за справяне с нея. АИКБ предложи **Планът да посвети специална област на политика за справяне с демографската криза, в съответствие с договорените мерки в Националното тристранно споразумение.**

Въпреки големите очаквания за предвиждането на ресурс по този толкова важен приоритет, в Плана такава област все още липсва. По тази причина АИКБ подновява предложението си в Плана да се създаде и обособи специална област на политика за справяне с демографската криза.

1.3. В предишното си становище АИКБ подчерта, че **Планът дава аналогов отговор на дигитални по своята същност предизвикателства в ерата на дигитални трансформации.** Ние оставаме на тази своя позиция, тъй като основната част от инвестициите са насочени към изграждане или подобрене на сграден фонд, инфраструктура и т. н., вместо към иновации, технологична модернизация, цифровизация и роботизация, подобряване на енергийната ефективност на индустрията и изграждането на системи от интелигентни мрежи и връзки. Като оценява и подкрепя насочването на допълнителен ресурс от 0,9 млрд. лева посредством създаването на три фонда и приветства изготвения индикативен график за стартирането на тяхната работа, АИКБ призовава този ресурс да бъде удвоен, предвид важността на Програмата за подпомагане процеса на преход към кръгова икономика в предприятията. АИКБ предлага този ресурс да се осигури посредством комбиниране на финансирането на проектите за енергийна ефективност в публичния сектор с дългосрочни нисколихвени дългови инструменти, които да бъдат погасявани от спестените благодарение на по-високата ефективност средства. Поддържайки множеството си бележки по отношение на ефективността на финансовите инструменти и усложненото им администриране³, АИКБ се надява управлението на ПВУ да преодолее тези недостатъци.

АИКБ остава на принципната си позиция преимуществено да се програмират директни разплащания, а за предвидените индиректни плащания да не бъдат създавани нови фондове, а да се ползва капацитета на вече съществуващите фондове, органи за управление и структури.

2. Бележки по конкретни текстове и раздели.

2.1. Бележки по Част 1. Общи цели и съгласуваност на Плана

АИКБ подкрепя напълно общите цели на ПВУ и приветства тяхното декомпозиране и обвързване с реални индикатори и макроикономически показатели. Предлага следните коментари и съображения по тях:

2.1.1. Цел: Кумулативен растеж на БВП за периода 2021-2025 г. – 21,7%

АИКБ приветства поставянето на цел, свързана с растежа на БВП. Счита, че тази цел следва да бъде по-амбициозна – като се стреми към постигането на ръст от поне 6 % годишно. Но е интересно как ще се изчисли факторният ефект от интервенциите на ПВУ и каква е допълняемостта с останалите стратегически документи и програми на България. Не става ясно и как са взети решенията за насочване на държавно съ-финансиране към определени мерки и инвестиции (липсва анализ на алтернативи).

2.1.2. Цел: Кумулативно намаление на енергийната интензивност на икономиката за периода 2021-2024 г. – 10%

Българската икономика се характеризира с висока енергийна интензивност – това се дължи на спецификата на конкретните производства, а не на неефективни технологии. Интересно е какво се има предвид с тази цел и как тя се планира да бъде постигната – особено

³ Нашите съображения, изложени в предишното ни становище бяха, че освен високите административни разходи по създаването и функционирането на подобни фондове, проблем са и прозрачността, ясното проследяване на ефекта от мерките за подкрепа, съмнения за равнопоставен достъп на бенефициенти, за обективността на оценката и подбора на проекти и т.н.

предвид на крайно недостатъчния ресурс, насочен към конкретни интервенции в производствените предприятия.

В предишното си становище АИКБ посочи, че в тогавашната версия на ПВУ беше записано, че българската икономика изразходва средно 3,6 пъти повече енергийни ресурси за производство на единица БВП от средния енергиен разход в ЕС. Ние подчертахме, че това изчисление е направено, без да се отчита стандарта на покупателната способност при обема на БВП. Всъщност коректното сравнение между нашата страна и средното за ЕС, препоръчано от Евростат, показва енергийна интензивност за България през 2018 г. 171,92 кг.н.е. за 1 000 евро БВП (PPS) при средноевропейско ниво 119,77 (за ЕС-27).

Във връзка с това бяхме препоръчали запис: *„българската икономика изразходва средно 1,5 пъти повече енергийни ресурси за производство на единица БВП (PPS) от средния енергиен разход в ЕС“*, предвид стандарта на покупателна способност, като също така бяхме препоръчали изречението за сектора на услугите да отпадне.

2.1.3. Връзка с Европейския семестър

Този раздел е от изключителна важност. Като подкрепя декомпозираните Препоръки, АИКБ настоява конкретните мерки за тяхното изпълнение да бъдат обсъдени със социалните партньори и тяхното мнение да бъде конкретно и прецизно отразено.

2.2. Бележки по Иновативна България.

2.2.1. Образование и умения.

АИКБ поддържа подкрепата си за изграждането на STEM образователна среда и насърчаването на електронното обучение, както и модернизирването на образователните институции. Ние твърдо стоим на позицията си, че повече и по-качествено образование е най-сигурният и бърз начин за повишаването на конкурентоспособността. Още един път подчертаваме по отношение на предвидените Центрове за личностно развитие на ученици и младежи, че е необходимо инвестициите в тях да бъдат насочени и към насърчаването на талантите на младите хора и поощряване на интереса им към природо-математически дисциплини. АИКБ изразява съжаление, че не са предоставени повече данни и конкретни подробности за предвидените за финансиране проекти, като липсват дори основните числови характеристики от предходния вариант.

АИКБ поддържа предложението си обхваща на тези центрове да бъде разширен, за да включи и „Центрове за развитие на таланти“, както и да се предвиди партньорство с работодатели, за да се осигури практика в реална среда.

Поддържаме и предложението си да се инвестира и в създаването на менторски и наставнически онлайн мрежи, които да насърчават кариерната ориентация посредством лично наставничество и да подпомагат успешното навлизане на младите хора на пазара на труда, включително посредством личен пример и контакт.

Още един път АИКБ предлага обхватът на областта на политика да бъде разширен, за да обхване и дуалното обучение, както и да се предвидят инвестиции за здравна превенция на учащите се младежи.

Има разминаване между записаната обща сума на този компонент – 1497,4 млн. лв. и сумата на отделните инвестиции в неговите рамки – 1688,5 млн. лв. Не е ясно откъде произтича това разминаване. Ако се дължи на предвидени разходи за управление, АИКБ

изказва опасенията си от твърде големия размер и предлага подобни разходи да се планират по прозрачен начин.

2.2.2. Научни изследвания и иновации.

АИКБ оценява възприемането на предложението, представено в предишното й становище за подкрепа и разширяване на успешното участие на български бенефициенти в Хоризонт Европа, при условие, че подкрепата ще е директно насочена към български предприятия и НПО – в рамките на предвидените в първия стълб на Инвестиция 1 средства. Настоява изпълнението на втория стълб да се изпълнява в тясно сътрудничество с бизнеса.

Като потвърждаваме и подкрепата си по отношение на целта за насърчаване на изследователската дейност (включително посредством създаването на мрежи от университети), на нас ни се налага да напомним много настоятелно, че подобна дейност не би била успешна без участието на бизнеса – който отново липсва почти напълно в предвидените реформи и интервенции. Акцент върху трансфер на технологии и насърчаване на комерсиализацията има по-скоро последващ, а не изпреварващ характер. Бизнесът трябва да е включен още на етап проектиране, за да се гарантира необходимостта на съответните разработки. **АИКБ поставя още един път на дневен ред необходимостта изрично да се изисква такова партньорство.**

За постигането на подобна цел ще е необходима и промяна в регламентирането на публично-частните партньорства, поради действащото в момента ограничение в Постановление 61 на МС. Участието на бизнеса в тази област е от ключово значение, тъй като в много случаи университетите нямат достъп до необходимото оборудване, включително лабораторно.

2.2.3. Интелигентна индустрия.

АИКБ оценява завишаването на ресурса за насърчаване на икономическата трансформация. За да се гарантира неговото ефективно инвестиране, е необходимо трите предвидени фонда да бъдат структурирани в тясно сътрудничество с бизнеса. Необходимо е също поне 80 % от предвидения ресурс да бъде за грантово финансиране и не повече от 20 % - за финансови инструменти.

АИКБ напомня, че са необходими сериозни инвестиции в технологично реструктуриране и модернизация на компаниите, за да бъдат те ефективни участници в скъсяването на веригите на стойността. АИКБ подновява предложението си да се поиска блоково изключение по схеми за подкрепа на големи предприятия за насърчаване на участието им в скъсяване на веригите на стойността.

АИКБ нееднократно се е обявявала категорично против инвестирането в индустриални паркове и финансирането на техническа инфраструктура, от които няма ясно изразени бизнес потребности. Тази наша позиция е отмината в новата версия на ПВУ.

АИКБ подновява предложението си поне половината от ресурсите за индустриални паркове и техническа инфраструктура да бъде пренасочен именно към инвестиции в скъсяване на веригите за доставка и реиндустриализация – посредством технологична модернизация и реструктуриране и преориентиране на производства.

АИКБ продължава да смята, че това са най-важните области за подкрепа, тъй като именно по този начин се гарантира справянето с икономическата криза и осигуряването на висок растеж, и предлага към тях да бъде пренасочени ресурси и в рамките на „Зелена България“. **Предложението ни е обемът на насочените към инвестиции в скъсяване на**

веригите за доставка и реиндустриализация средства да бъде в размер поне на 2,0 милиарда лева (каквото е и предложението на Икономическия и социален съвет) за сметка на безвъзмездните средства за енергийна ефективност, които могат дори да бъдат увеличени, но за сметка на ползването на кредити. Това е наша принципна позиция, ние стоим зад нея и силно възразяваме срещу мълчаливото ѝ подминаване.

2.3. Бележки по Зелена България.

2.3.1. Кръгова и нисковъглеродна икономика.

АИКБ би подкрепила създаването на Национален фонд за декарбонизация, само ако социалните партньори участват в неговото структуриране и управление. Консултативен съвет предполага по-скоро формална консултация и по тази причина АИКБ предлага към управителя на Фонда да се създаде Борд с участието на социалните партньори.

Като продължава да подчертава нуждата от насърчаване на кръгова и нисковъглеродна икономика, **АИКБ с голямо съжаление отбелязва липсата на мерки за подкрепа на въвеждането на електрически превозни средства, производството на електродвигатели, акумулатори, батерии.**

АИКБ вече посочи, че липсват и мерки за насърчаване на разработки в посока на съхраняване на енергия и насърчаване на електрическата мобилност.

АИКБ смята за свое задължение още един път да напомни, че са необходими много сериозни инвестиции в технологичното реструктуриране и модернизацията на компаниите, за да бъдат те ефективни участници в кръговата икономика и за да бъдат постигнати целите за климатична неутралност. **С риск да бъдем обвинени, че се повтаряме, още един път акцентираме на предложението да се поиска блоково изключение по схеми за подкрепа на технологично обновяване на големи предприятия за насърчаване на участието им в кръгова икономика и за постигане на климатична неутралност.**

Известно е, че подобни проекти се изплащат от осъществените икономии. **Затова те трябва да бъдат приоритетно финансирани посредством предоставянето на нисколихвени, дългосрочни кредити, които да бъдат връщани от постигнатите икономии при енергопотребление.** АИКБ остава на позицията си, че в крайни случаи, ако се предвижда грантово финансиране, интензитетът на подкрепа следва да не надвишава 25 %.

АИКБ продължава да има определени резерви и по отношение на планираната подкрепа за ЕСО в размер на 511 милиона лева.

Не става ясно също как е изчислен размерът на общото финансиране на компонента - 3377 (+227,3 държавно съфинансиране) – тъй като сборът от инвестициите не дава тази стойност.

2.3.2. Устойчиво селско стопанство.

АИКБ предлага инвестициите в хидромелиорации, предвидени в Националния план за възстановяване и устойчивост, да се извършват след подбор на конкурентни проекти, основани на: предвидени капиталови инвестиции в конкретен обект - собственост на „Напоителни системи“ ЕАД; план за управление на обектите и дейностите, свързани с експлоатацията и поддръжката и при ясни правила за публичен контрол на разходваните средства.

АИКБ предлага също да се даде възможност за изпълнението на частни проекти за сондиране за намиране на водни източници, които да се използват за напояване.

За сметка на това АИКБ продължава да настоява за финансиране на български генетичен фонд от сортове растения и породи животни, включително посредством стимулиране на селскостопанските производители да отглеждат растения и животни с гарантирана чистота за нуждите на подобен генетичен фонд⁴.

2.4. Бележки по Свързана България.

В предишното си становище АИКБ отбеляза, че в тази част на Плана не е ясна връзката на антикризисните мерки и предложените области за интервенция, с изключение на цифровата свързаност. АИКБ остава на мнението си, че най-вече поради изоставането на инвестициите в железопътна и ВиК инфраструктура, все пак може да приеме подобно финансиране, без да се противопоставя по категоричен начин, но остава с особено мнение.

2.5. Бележки по Справедлива България.

2.5.1. Бизнес среда.

АИКБ вече декларира, че категорично НЕ приема със средства, предназначени за справяне с COVID кризата, да се финансират закъснели, неуспешни и неотговорно извършвани операции за постигането на ефективно електронно правителство. В предишното си становище ние изрично посочихме, че по някои изчисления до момента в несъществуващото „електронно управление“ през последните 10 години са налетели милиарди левове, но БЕЗ видим резултат.

АИКБ остава на позицията си - вместо да продължи пълненето на „делвата на Данаидите“ при „електронното правителство“, работата да се съсредоточи върху постигането на съвместимост и взаимен достъп до ключови регистри, в съответствие с приетото в ЕС законодателство, като се прилагат глобални стандарти за идентифициране и обмен на данни.

2.5.2. Социално включване.

В предишното си становище АИКБ възрази и срещу използването на средствата, предназначени за справяне с COVID кризата, за финансиране на закъснели реформи и настоя подкрепата да бъде за съвместни действия на социалните партньори по насърчаване на социалното включване – като борба с недеklarираната заетост, със сивата икономика, подкрепа на доброволната събираемост, повишаване привлекателността на професии от ключово значение за конкурентоспособността, в които има недостиг на персонал, достъп до дигитални компетенции и т.н.

Пак тогава възразихме и срещу поименното посочване на само малка част от подобни инициативи – като МуCompetence и сребърна икономика и настояхме да бъде предвидена подкрепа за всички полезни инициативи.

В новата версия на ПВУ от месец февруари 2021 г. не се забелязва възраженията на АИКБ в частта за социалното включване да се взети предвид по какъвто и да е начин. По тази причина ние подновяваме своите настоявания в тази област.

⁴ България имаше много добри традиции в тази област, която е също толкова важна, колкото и иновациите, но за съжаление те са почти напълно изгубени и трябва спешно да се работи за тяхното възстановяване – включително посредством конкретни проекти с бенефициенти предприятия и/или научни звена, насочени към създаване на сертифицирани пепиниери и развъдни стопанства за ценни местни сортове растения и животински породи.

2.5.3. Здравеопазване.

В предишното си становище АИКБ подкрепи необходимостта от модернизация на материалната база на лечебните заведения и нуждата от мотивация и задържане на персонала в тях. Едновременно с това ние настояхме поне половината от предвидения ресурс да бъде насочен към превенция на здравето и към системи за ранна диагностика и предотвратяване на хронични заболявания⁵.

В новата версия на ПВУ за превенция се говори единствено по отношение на онкологичните заболявания, като това беше заложено и в предишната версия, която коментирахме с предишното си становище (вх. № 03.04-44/26.11.2020 г.). Можем само да изкажем съжаление за това, че се демонстрира не просто недооценка, а откровено неразбиране на проблема с превенцията на здравето в Република България. Това не е печеливша стратегия.

АИКБ още един път отправя своето предложение за заделяне на финансови ресурси в подкрепа на превенцията на здравето и за осигуряване на системи за ранна диагностика и предотвратяване на хронични заболявания.

В заключение - АИКБ смята, че с преработения вариант на Плана за възстановяване и устойчивост във версията му от февруари 2021 г. е постигнато известно подобрене, но то е в минимална степен. По-съществено подобрене се забелязва сякаш само в областта на водородната икономика, което е радостно, но в никакъв случай не е достатъчно.

АИКБ смята, че все още има шанс много разумни предложения да бъдат включени в един доработен вариант на Плана за възстановяване и устойчивост. При анализа на предишния вариант ние декларирахме своята готовност да бъдем конструктивен и диалогичен партньор и смятаме, че това становище е част от изпълнението на този наш ангажимент.

Издаваме съжаление, че подобна дискусия трябва да се води по време на предизборна кампания, когато всяка критика и оценка могат да се използват със спекулативна цел, но няма как да оставим без последствие мълчаливото отхвърляне на цяла поредица наши предложения, които смятаме за адекватни, разумни и най-вече за добронамерени.

В този смисъл АИКБ продължава да смята процеса за изработване на Плана за възстановяване и устойчивост за недовършен и декларира готовността си да продължи участието си в общата ни отговорна работа по него.

С УВАЖЕНИЕ,

**ВАСИЛ ВЕЛЕВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УПРАВИТЕЛНИЯ
СЪВЕТ НА АСОЦИАЦИЯ НА
ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**

⁵ Аргументите ни за това бяха не емоционални и умозрителни, а почиващи на статистически данни и на здравия разум. В България отделеният за превенция ресурс е 2 пъти по-малко от средните за Европа стойности, а за болнична помощ и лекарства – 2 пъти повече като дял в разходите за здраве. Приоритетното финансиране на превенция на здравето би повишила ефективността на цялата система на здравеопазване.